

Sygn. akt III AUa 417/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Białecka
Sędziowie:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel (spr.) SSO del. Beata Górską
Protokolant:	St. sekr. sąd. Elżbieta Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2015 r. w Szczecinie

sprawy Z. U.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o zapłatę składek

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 6 lutego 2013 r. sygn. akt IV U 48/13

oddala apelację.

SSA Zofia Rybicka – Szkibiel SSA Barbara Białecka SSO del. Beata Górską

Sygn. akt III AUa 417/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 listopada 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. na podstawie art. 83 ust. 1 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych określił płatnikowi składek Z. U. wysokość zadłużenia z tytułu składek w wysokości: 519,61 zł. w tym na:

- ubezpieczenia społeczne za okres od maja 2012r. do czerwca 2012r. w kwocie 265,06 zł oraz należne odsetki w kwocie 15 zł;

- ubezpieczenia zdrowotne za okres czerwca 2012 r. w kwocie 254,55 zł oraz należne odsetki w kwocie 13 zł. Wskazane powyżej odsetki naliczone zostały na dzień 15 listopada 2012r.

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że postępowanie wyjaśniające prowadzone w stosunku do Z. U. wykazało, że nie zostały przekazane na rachunek organu rentowego wpłaty za miesiące w których zgodnie z art. 47 ust 2a-f ustawy systemowej płatnik był zwolniony z obowiązku składania deklaracji rozliczeniowej i jednocześnie na koncie płatnika nie stwierdzono nienależnie opłaconych składek, które zgodnie z art. 24 ust. 6a ustawy systemowej mogłyby podlegać zaliczeniu przez organ rentowy z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek. W związku z tym organ rentowy działając na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy systemowej określił wysokość należności z tytułu składek w wysokości podanej w decyzji.

Od powyższej decyzji Z. U. wniósł odwołanie domagając się jej uchylenia. Płatnik składek wskazał, iż nie przeczy że w miesiącach kwiecień, maj i czerwiec 2012 roku prowadził działalność gospodarczą i w związku z tym nie opłacił jednej składki na ubezpieczenie zdrowotne i dwóch na ubezpieczenie społeczne. Jednakże w dniu 12 listopada 2012 roku wniósł do organu rentowego podanie o umorzenie zaległych składek, które zostały niezapłacone. Tymczasem organ rentowy wydał decyzję w dniu 15 listopada 2012 roku pomimo braku ustosunkowania się do jego prośby z dnia 12 listopada 2012 roku o umorzenie składek.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że ubezpieczony jako płatnik składek osobiście odpowiada za nie odprowadzenie należnych składek. Jednocześnie wyjaśnił, że postępowanie w przedmiocie umorzenia należności jest postępowaniem odrębnym, niezależnym od postępowania w sprawie ustalenia wysokości zadłużenia.

Sąd Okręgowy w Koszalinie wyrokiem z dnia 6 lutego 2013r. oddalił odwołanie i zasądził od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Sąd ustalił, że ubezpieczony Z. U. w okresach od 1 października 2004r. do 30 listopada 2006r. oraz od 1 grudnia 2004r. do 30 czerwca 2012r. prowadził działalność gospodarczą. Z tego tytułu podlegał on obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu.

Ubezpieczony nie odprowadził w okresie od maja 2012r. do czerwca 2012r. składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 265,06 zł. Nadto nie uiścił składki na ubezpieczenia zdrowotne za miesiąc czerwiec 2012r. w kwocie 254,55 zł.

Sąd Okręgowy na podstawie powyższych ustaleń uznał, iż odwołanie jest niezasadne. Przywołując treść art. 32 i 83 ust. 1 oraz art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2009.205.1585 z zm.) Sąd wskazał, że płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Jednocześnie podkreślił, że w związku z niewypełnieniem przez ubezpieczonego ustawowego obowiązku organ rentowy stwierdził wysokość zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Kwestionowane przez ubezpieczonego postępowanie organu rentowego nie jest jedynie jego uprawnieniem, czy wyrazem dobrowolnego działania organu, lecz obligatoryjnym działaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Obowiązek takiego działania organu rentowego wynika bezpośrednio z ustawy.

Sąd zaakcentował, że zarzuty ubezpieczonego podniesione w odwołaniu są irrelevantne dla niniejszej sprawy. Ubezpieczony jako płatnik składek osobiście odpowiada za nie odprowadzenie należnych składek. Bezpodstawne jest bowiem twierdzenie ubezpieczonego, że pozwany organ nie powinien wydawać zaskarżonej decyzji do czasu rozpoznania wniosku o umorzenie należności. Należy zgodzić się z twierdzeniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, że wniesienie podania o umorzenie należności nie ma żadnego znaczenia dla postępowania o ustalenie wysokości zadłużenia, Zaskarżona decyzja ustala bowiem jedynie wysokość należności do zapłaty, której ubezpieczony jest zobowiązany. Postępowanie w przedmiocie umorzenia należności jest postępowaniem odrębnym, niezależnie prowadzonym od postępowania w sprawie ustalenia wysokości zadłużenia, Oba postępowania mogą współistnieć jednocześnie i nie wpływają na siebie, pod względem skutków prawnych tj. stwierdzenie zaległości składkowych nie niweluje ewentualnego umorzenia składek w przyszłości.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie. O kosztach orzekł na podstawie §11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28. września 2002 roku w sprawie opłat za

czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2 002.163.1349 z zm.)(pkt 2 sentencji wyroku).

Apelację od powyższego wyroku wywiódł ubezpieczony zaskarżając orzeczenie w całości i jednocześnie wniósł o uchylenie wyroku oraz o uznanie pisma przez organ rentowy o umorzenie zaległych składek za zasadne.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest prawidłowe. Sąd Okręgowy właściwie przeprowadził postępowanie dowodowe, w żaden sposób nie uchybiając przepisom prawa procesowego oraz dokonał trafnej oceny zebranego

w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji prawidłowo ustalając stan faktyczny sprawy. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia i rozważania prawne Sądu Okręgowego, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania (por. wyroki Sądu Najwyższego z 5 listopada 1998 r. I PKN 339/98, OSNAPiUS 1999/24 poz. 776, z 22 lutego 2010 r. I UK 233/09, Lex nr 585720). Sąd Apelacyjny podzielił również stan prawny wskazany jako podstawa rozstrzygnięcia.

Stosownie do art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1442 ze zm.) płatnik składek jest obowiązany wg zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za dany miesiąc kalendarzowy.

W świetle powołanego przepisu, ubezpieczony, prowadząc działalność gospodarczą, jest zobowiązany jako płatnik do zapłaty składki we właściwej wysokości i nie może się z tego obowiązku zwolnić powołując się na złożenie wniosku o umorzenie należności z tytułu składek.

W rozpoznawanej sprawie ubezpieczony nie kwestionował obowiązku zapłaty składek na ubezpieczenie społeczne od maja 2012r. do czerwca 2012r. oraz na ubezpieczenie zdrowotne za czerwiec 2012r., jak również wysokości składek, a jedynie podnosił, że jego zdaniem organ rentowy nie mógł wydać zaskarżonej decyzji z uwagi na złożony przez ubezpieczonego wniosek o umorzenie zaległości.

Odnosząc się do zarzutów apelującego dotyczących złożenia przez niego do organu rentowego wniosku o umorzenie zaległości wskazać należy, że na gruncie rozpoznawanej sprawy nie jest możliwe merytoryczne badanie zarzutów ubezpieczonego dotyczących umorzenia należności, gdyż kwestia ta pozostawała poza zakresem rozpoznania niniejszego postępowania.

Podkreślić należy, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010 r., II UZ 49/09, LEX nr 583831 i z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99 oraz wyrok z dnia 23 kwietnia 2010 r., II UK 309/09, wyrok z dnia 26 maja 2011 r., II UK 360/10).

Przedmiotem orzekania w niniejszym postępowaniu jest decyzja z dnia 15 listopada 2012 roku w przedmiocie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz obowiązku zapłaty przez ubezpieczonego prowadzącego działalność gospodarczą składek w łącznej kwocie 519,61 zł. Zatem, treść decyzji z dnia 15 listopada 2012 roku wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania w niniejszej sprawie. Skoro sporna decyzja dotyczy określenia wysokości zadłużenia z tytułu składek, nie zaś umorzenia zaległych należności, to oznacza, że w niniejszym postępowaniu, odwołujący mógł ewentualnie kwestionować okoliczności dotyczące wysokości podstawy podlegania ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu, względnie wysokości ustalonej składki, czego jednak apelujący nie uczynił.

Innymi słowy sądy w niniejszej sprawie nie mogły orzekać w zakresie i przedmiocie umorzenia należności składkowych, albowiem zaskarżona decyzja nie zawierała takich treści. Natomiast należy zaakcentować, że stosownie

do treści art. 83 ust. 4 powołanej ustawy systemowej, od decyzji w sprawach o umorzenie należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, odwołanie, o którym mowa w ust. 2 nie przysługuje. Stronie przysługuje prawo do wniesienia wniosku do Prezesa Zakładu o ponowne rozpatrzenie sprawy, na zasadach dotyczących decyzji wydanej w pierwszej instancji przez ministra. Do wniosku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołań od decyzji określone w kodeksie postępowania administracyjnego.

W świetle powyższych rozważań Sąd Okręgowy słusznie uznał, że odwołanie ubezpieczonego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Mając na uwadze przedstawione ustalenia i ocenę prawną Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego.

SSA Zofia Rybicka – Szkibiel SSA Barbara Białecka SSO del. Beata Górka